

T.C
DEVLET BAKANİ VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/9231
SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.001/ 606
Konu : Soru Önergesi

19 Ekim 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 01/10/2009 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/9231-15525/33688 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sn. Çetin SOYSAL'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/9231 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek-Yazı (3 sayfa)

Dağıtım

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne

T.C.
BAŞBAKANLIK
Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.02.1.KNT.0.65.03.00/610-1061
Konu : Soru Önergesi Hk.

16.10.2009* 63236

DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Cemil ÇİÇEK)

İlgi : 08.10.2009 tarih ve B.02.0.001/580 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Çetin SOYSAL'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlıkları koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği, ilgide kayıtlı 7/9231 sayılı soru önergesine ilişkin olarak hazırlanan İdaremiz görüşü yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Başkan

EK : Soru Önergesi Cevabı.

İstanbul Milletvekili Sayın Çetin SOYSAL'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/9231 sayılı soru önergesine verilecek cevaba esas Toplu Konut İdaresi Başkanlığının görüşü aşağıda yer almaktadır.

SORU : İstanbul'da yeşil alanlar her geçen gün daha da azalmaktadır. Kentin yeşil alan olan her metrekaresi imara açılmakta, yeşil alanların yerini dev binalar almaktadır. İstanbul'daki yeşil alanların imara açılması beraberinde pek çok yeni sorunu gündeme getirmekte, mevcut sorunları da içinden çıkılmaz hale getirmektedir. Kentin yoğunluğunu arttıran, kenti yaşanılmaz hale getiren trafik sorununun kaynağı kentteki plansızlıktır. Rant sağlamaya dönük yapılan plan tadilatlarıdır. İstanbul trafiğinin kaldıracağı araç sayısı 1.300 civarında iken, bu sayının neredeyse iki katı kadar araç İstanbul trafiğinde bulunmaktadır. Trafikte yaşanan 45 dakikalık gecikme, İstanbul halkının cebinden ödenecek milyonlarca liradır. Tüm bu olumsuzluklar İstanbul'u yaşanabilir bir kent olmaktan çıkarmaktadır. İngiliz Gazetesi'nin 2007 yılında yaptığı yaşanabilir kentler sıralamasında İstanbul 104. sırada yer alırken, 2009 yılında İstanbul bu sıralamada 100. sıraya gerilemiştir.

Kentin yoğunluğuna yoğunluk katan, plansız bir şekilde büyümesine neden olan önemli etkenlerden biri de, neredeyse tüm yeşil alanları imara açtıran TOKİ'dir.

Daha kaliteli bir yaşam sürmek bir yana, İstanbullular yoğunlaşan kent nedeniyle çok zor bir hayat sürmeye mahkum edilmektedir. Bunun yanında alt yapı, trafik gibi sorunların bedeli de yine İstanbul halkına ödetilmektedir. TOKİ tarafından kentin değişik yerlerine pek çok bina yapılmaktadır. Bu dev binalar yeşil alan olarak tanımlanan yerlerin imara açılması ile sağlanan arsalar yapılmaktadır. Böylece İstanbul'da kişi başına düşen yeşil alan günden güne azalmaktadır. Rant uğruna kent yağmalanmaktadır. TOKİ'nin isteği doğrultusunda pek çok park ve yeşil alan beton yığını haline gelmiştir.

Ataköy 1. ve 2. Kısım'daki yeşil alanların imara açılmış, ardından da sahildeki 94 bin metrekaRELİK yeşil alanın TOKİ tarafından satışa çıkarılmıştır. Ataköy'ün ranta kurban edilmesini protesto eden çeşitli sivil toplum kuruluşları ve Ataköylülere, TOKİ şantiyelerinden toplanan yaklaşık 500 kişilik işçi grubu ellerinde sopalarla karşılık vermiştir.

Ataköy sahilinde imara açılarak, Toplu Konut İdaresince satışa çıkarılması beklenen 125 bin metrekaRELİK araziyle ilgili tartışmalar sürerken, imar planındaki parsel sınırının, kıyının 200 metre açığında işaretlenmesi denizdeki yaklaşık 180 bin metrekaRELİK alanın toprakla doldurulacağı iddiasını gündeme getirmiştir.

Bu iddianın doğru olması, Ataköy Sahili'nin tamamen bitmesi anlamına gelmektedir. Bunun yanında, İstanbul 7 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü Koruma Kurulu'nun, TOKİ'nin satmaya hazırlandığı Ataköy sahilindeki tarihi yapıları birinci sınıf eser olarak tescil ettiği ifade edilmektedir. Kurul Kararı olmaksızın herhangi bir işlemin yapılması hukuka aykırıdır.

Kamunun malı olan sahillerin halkın kullanımına ücretsiz şekilde, en iyi koşullarda tahsis edilmesi yerine, lüks marinaların kapladığı beton yığını

haline getirilmesi, binlerce yıllık tarihi ve kültürel mirasın bu şekilde yok edilmesi İstanbul'a ve İstanbul halkına yapılacak en büyük haksızlıklardan biridir. Bu çerçevede;

1. İstanbul'da TOKİ'nin başvurusu ile imara açılan yeşil alan kaç metre karedir?
2. İstanbul'da TOKİ kaç metrekarelik alana inşaat yapmıştır?
3. Kentin her yerinde dev binalar yükselirken, hala daha kente yoğunluk katan ve alt yapı ulaşım gibi var olan sorunları daha da çözümsüz hale getiren imar değişiklikleri neden engellenmemektedir?
4. Kentin pek çok yerindeki yeşil alanlar, imara açılarak TOKİ'ye verilmektedir. Bunlardan gündemde olanlarından biri de Ataköy sahilidir. Ataköy Sahilinde doğal yapısının korunması yerine imara açılmasının Ataköy'e ve Ataköy'de yaşayan halka nasıl bir getirisi olacaktır?
5. Ataköy Sahil şeridinin rant uğruna yağmalanmasını önlemek amacıyla eylem yapan kişilere TOKİ inşaatında çalışan işçiler tarafından sopalarla karşılık verilmiştir. İşçilere bu talimatı kim vermiştir?
6. Demokratik haklardan biri olan protestoya tahammül göstermeyen ve bu hakkı inşaatta çalışan işçiler aracılığıyla engellemeye çalışan kişiler hakkında herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
7. Ataköy Sahilindeki imar planında parsel sınırının kıyının 200 metre açığında işaretlenmesinin nedeni nedir?
8. Ataköy Sahilinin imar planı değişikliğinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri nedir?
9. İstanbul 7 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü Koruma Kurulunun, TOKİ'nin satmaya hazırlandığı Ataköy Sahilindeki tarihi yapıları birinci sınıf eser olarak tescil ettiği ifade edilmektedir. Kurul Kararı olmaksızın herhangi bir işlemin yapılması hukuka aykırıdır. Koruma Kurulunun konuyla ilgili görüşü alınmış mıdır? Alındıysa bu görüş nedir? Alınmadıysa, nedeni nedir?
10. Denizde 180 bin metrekarelik alanın doldurulmasında ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri nelerdir?
11. Gelişmiş pek çok kentte kişi başına düşen yeşil alan miktarı oldukça yüksektir. Amsterdam'da 45.5 metrekare, Roma'da 45.3 metrekare, New York'da 29.1 metrekare, Londra'da ise 26.9 metrekaredir. İstanbul'da kişi başına düşen yeşil alan 2004 yılında kaç metrekaredir? Bugün İstanbul'da kişi başına düşen yeşil alan kaç metrekaredir?

CEVAP : İmar planında "park" ya da "yeşil alan" kullanımı getirilen parseller mülkiyete konu olamazlar. Dolayısıyla, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının mülkiyetinde olmayan alanlarda plan değişikliği yapılması da söz konusu değildir. İdare mülkiyetinde olan ve zamanla yeşil doku niteliğini kazanan parsellerin "park" ya da "yeşil alan" olarak değerlendirilmesi imar hukukuna aykırıdır. Bu nedenle, İdare mülkiyetinde olmayan ve imar planında "park" ya da "yeşil alan" kullanımı getirilen hiçbir alanda İdare tarafından imar planı tadilatı yapılmamıştır. Diğer bir

ifadeyle, İstanbul ili genelinde İdarece yeşil alandan imara dönüştürülen alan bulunmamaktadır.

TOKİ tarafından İstanbul ili genelinde Anadolu ve Avrupa yakasında sosyal ve kaynak geliştirme amaçlı toplu konut inşaatı uygulamaları yanında sosyal donatı (hastane, okul, cami, vb.) ve yol inşaatları da yapılmaktadır.

İdareimize verilen planlama yetkisi 5793 sayılı Kanun ile belirlenmiştir. Anılan 5793 sayılı Kanunun 7. maddesinde yer alan hüküm ve ilgili yasa ve yönetmelikler doğrultusunda hazırlanan planlar onaylanmak üzere ilgili kuruma (planın yapıldığı bölgeye göre belediye veya valilikler) gönderilmektedir. İlgili Kanun gereğince, plan onayında nihai yetki, planı onaylayacak olan idarede bulunmaktadır. Planı onaylayacak olan ilgili idarenin, hazırlanan planları, gerekli incelemeleri yaparak, değiştirme ya da aynen onaylama yetkisi bulunmaktadır. Dolayısıyla, planı nihai onaylayacak olan kurumda planları tadil etme ya da aynen onaylama yetkisi bulunmaktadır.

İstanbul Ataköy Sahil Bandında İdare mülkiyetinde bulunan parsellerin, 1991 ve 1997 yıllarında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından onaylanan 1/5000 ve Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan 1/1000 ölçekli mevcut imar planları bulunmaktadır. Bu planlarda İdare tarafından herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. İdarece gerçekleştirilen uygulamalar onaylı imar planları doğrultusunda yapılmaktadır.

Diğer bir ifadeyle, Ataköy Sahili bugüne kadar hep mülkiyete konu olan parseller üzerinde yer almaktadır. Bu bölge Ataköy Turizm Merkezi olması nedeniyle imar planlarını yapma yetkisi Turizm Bakanlığındadır. Öte yandan, bölge Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Turizm Bakanlıkları tarafından 1991 yılında yapılan imar planlarında turizm ve rekreasyon alanı olarak tanımlanmıştır. Ayrıca, Bakanlar Kurulu Kararı ile 1987 yılında Turizm Bölgesi ilan edilmiştir.

Parsel sınırları ilgili Kadastro Müdürlüğünün tespit sınırları ile belirlenmektedir.

Bölgenin 1991 ve 1997 tasdik tarihli imar planları, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Turizm Bakanlığınca hazırlandığından bu planlarda herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Ataköy Sahilinde yer alan tarihi eserler ve ağaçların tescil edilmesine yönelik Toplu Konut İdaresi Başkanlığının başvurusu ile İstanbul 7 Numaralı Koruma Kurulunca bahse konu eserler birinci sınıf tarihi eser olarak tescil edilmesi sağlanmış ve yine TOKİ'nin talebi ile K.T.V.K.K.'dan onay alınmadan hiçbir işlem yapılamayacağına dair tapu kayıtlarına şerh düşürülmüştür.

Diğer taraftan, söz konusu taşınmazlar 05.05.2009 tarih ve 85177 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü doğrultusunda satışa sunulmuştur.

Ayrıca, soru önergesinde ifade edildiği gibi denizde herhangi bir alanın TOKİ tarafından doldurulması ya da Ataköy Sahil Bandı için İdarece herhangi bir plan değişikliği yapılması söz konusu değildir.

İstanbul ili genelinde kişi başına düşen yeşil alan miktarı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığından temin edilebilir.